

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

Christus verwierf ook onze kleren

"De krijgsknechten dan als zij Jezus gekruist hadden, namen Zijn klederen..."
Johannes 19:23a

De nagels gaan door de handen en voeten van de Heere Jezus. Hij wordt een gemaakt met het vloekhout. Voordat 'dit geschiedt, hebben de soldaten Hem ontkleed. Al Zijn kleding hebben ze afgenomen.

Neen – het past ons niet om te gaan discussiëren of dit elk kledingstuk betrof.

O ja – daar zijn de schilderijen en de afbeeldingen die ons tonen de Gekruisigde met een lendendoek. Doch dat is nog geen bewijs dat het alzo geweest is.

We kunnen spreken van algemene en van bijzondere genade. De eerste is voor deze tijd, en is gegeven om de volle doorwerking van de zonde te stuiten. De tweede genade is voor tijd én eeuwigheid. Kleding is te rangschikken onder de eerste genade. Zoals ook eten en drinken. Ouders leren daarom terecht hun kinderen aan de tafel de Heere te danken. God kan ons immers rechtens alles, dat wil zeggen al de nooddrift van lichaam en ziel onthouden; en dat vanwege onze ongehoorzaamheid.

Laten we in gedachten teruggaan naar Adam en Eva. Wat een schaamte was er opeens voor elkaar! Ze trachtten zichzelf te bedekken met wat bladeren. Evenwel – God Zelf heeft rokken voor hen gemaakt, en Hij Zelf heeft die Adam en Eva aangedaan; en wanneer was dat? Let u daar goed op. Dat was na de moederbelofte. Het Zaad van de vrouw zou geboren worden: de Heere Jezus Christus. Hij zou door Zijn arbeid het fundament leggen ook voor de algemene genade. Hij Die rechtvaardig, heilig en waarachtig is kan niet zo maar genade betonen. Dan zou God geen God meer zijn. Welnu het fundament voor de gave van kleding werd gelegd toen Hij zonder kleed aan het vloekhout genageld werd. Zelfs die algemene genade werd Hem ontnomen. Ja – straks ook het zonlicht. Elke genade werd weggenomen. Tenvolte de godsverlating. Dat is God slechts in Zijn toorn en vloek present. Dat is de hel. Dat is het stierenheir dat

Hem dan omringt.

De kleding die wij hebben is dus duur verworven. Dus niet zo maar. Doch duur. Ja – heel duur! Gods Zoon moest daarvoor ontkleed aan het kruishout genageld worden.

Kijkt u nu eens in uw klerenkast. Jongen, meisje, kijk eens naar de kleren die je moogt hebben! Geen kledingstuk komt ons toe. God had gesproken: "Ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven". Ga nu niet zeggen: wat Adam en Eva gedaan hebben, dat kan God mij toch niet toerekenen. Dat kan Hij wel. Omdat Adam verbondshoofd is. Willen wij er toch nog een speld tussen krijgen, bedenk dan dat we geen van Gods geboden gehouden hebben. We zijn kinderen van de ongehoorzaamheid, doende de wil van het vlees en van de gedachten. Zou God daarom onrecht doen als er geen enkele kledingswinkel zou zijn, als onze klerenkast helemaal leeg zou zijn? Nu moet u niet gaan beschuldigen dat de bijzondere genade vergeten wordt. Ook die kreeg z'n fundament. Christus ontkleed aan het vloekhout en stervend daaraan verwierf wisselklederen, heilsklederen, de mantel der gerechtigheid. Als Josua zijn we bekleed met vuile klederen. Zijn we niet meer geschikt voor het priesterambt. Staat satan aan uw rechterhand? Stelt hij in staat van beschuldiging? Hij heeft volkomen gelijk. Zalig de mens die als Josua leert zwijgen. Dan gaat de Heere spreken, en dan geeft Hij Zijn engelen de opdracht om uw vuile kleed uit te doen, en het kleed dat Hij verwierf u aan te doen. Zo weer priester die zichzelf de Heere offert, en dat eeuwig!

O zeker – de bijzondere genade heeft een allesovertreffende waarde. Maar laten we de algemene genade niet gaan onderschatten. We zouden zo maar kunnen menen dat we recht hebben op de vervulling van de nooddrift van het lichaam. Zie toch op Christus Die Zichzelf geheel gewillig liet ontkleden, opdat u kleding gegeven zou kunnen worden.

Nu heel terzake: als u thuiskomt na geweest te zijn in een kledingszaak, gaat u dan de Heere danken precies zoals we

dat voor ons eten doen? Doen we dat niet dan betekent dat een niet verstaan dat onze kleding genade is en te danken is aan Christus Die Zich ontkleed aan het kruis liet nagelen.

't Zou ook kunnen zijn dat we voor de gekochte kleren niet kunnen danken. Laten we maar eerlijk zijn: er is zoveel kleding waarvoor wij de Heere niet kunnen danken. Kleding die de zinnen kan prikkelen; kleding die zondelusten opwekt.

Jongens en meisjes en ook ouderen kunnen spreken: "ik koop wat ik wil, wat ik leuk vind". Maar ook als we kleren gaan kopen, hebben we te vragen: "Heere, wat wilt Gij dat ik kopen zal". Het is toch de eer van een christenmens om in alle dingen te vragen naar de wil van de Heere. Ook in een kledingszaak zal blijken of we bekeerd zijn, of nog onbekeerd, doende onze eigen wil, de wil van het vlees.

Denk er toch voortdurend aan: Christus liet Zich ontkleden, zonder kleed werd Hij genageld aan het vloekhout om zo voor u ook kleren te verwerven!

P. van Zonneveld

Van de Redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een lijdensmeditatie van ds. P. van Zonneveld geplaatst over Johannes 19:23a. Ds. M.C. Tanis schrijft over 2 Tim. 2:19-21 onder het opschrift "Bemoedigend en onderwijzend woord." Ds. P. Roos levert onder de titel "In de bressen" zijn bijdrage. Ds. J.M.J. Kieviet gaat verder met schrijven over "Och, dat het nog eens kwam te gebeuren..." U treft ook een column van zijn hand aan getiteld "Dordt." Van mijn hand een artikel over Johannes Beukelman. Uit de Saambinder hebben we een tweede artikel overgenomen van de hand van ds. G.J. van Aalst over homofilie.

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal

D.V. donderdag 28 februari verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 21 februari.

Koningin Beatrix 70 jaar

We willen onze vorstin van harte gelukwensen met het bereiken van de leeftijd van 70 jaar. Moge de Heere haar Zijn zegen geven in het nieuwe levensjaar, niet alleen persoonlijk, maar ook bij de uitoefening van haar taak als vorstin.

Ds. P. den Butter

Ook Ds. P. den Butter mocht de leeftijd van 70 jaar bereiken. We willen hem en zijn vrouw daar van harte mee feliciteren. We hopen dat hij nog geruime tijd zijn werk zal mogen doen in Nederland en daarbuiten en ook voor ons blad. Van harte Gods zegen in alles toegewenst.

Ontmoetingsdag

We geven u alvast de datum en de plaats door: D.V. zaterdag 29 maart in Werkendam.

AvH

Van de administratie

DV zal in de komende weken de acceptgiro worden verstuurd om het abonnementsgeld voor het jaar 2008 te betalen. Zoals u gelezen heeft, is de

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren, Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 084-2220131.

Email: pand@solcon.nl

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 10,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 8 dollar per jaar.

Advertenties € 0,39 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166-4646

abonnementsprijs voor dit jaar vastgesteld op € 10,00. Een overbetaling in de vorm van een gift blijft uiteraard van harte welkom! Deze overbetaling is evt. ook aftrekbaar als gift in de aangifte inkomstenbelasting, daar de Stichting Be-

Ambtelijke praktijk

BEMOEDIGEND EN ONDERWIJZEND WOORD

2 Tim. 2:19-21

Wat Paulus schrijft in 2 Tim. 2:17-19 is aangrijpend. Dit schrijven heeft ons vandaag ook iets te zeggen. Het is niet slechts geschreven voor de tijd van Paulus. Wanneer we letten op het kerkelijke beeld van nu dan lijkt het beeld aardig gunstig. Het kerkelijke leven is echter niet zo rooskleurig. Want je kunt je afvragen of er nog wel ketters zijn. Zijn er nog wel dwaalleraars? Het is in het kerkelijke leven aardig rustig. Zeker, wapengekletter wordt gehoord of zoet gefluit, maar daar blijft het bij. Zeker, er mag niet verlangd worden naar narigheid. Maar stilte is ook beangstigend. Laten we de woorden van Paulus niet naast ons neerleggen. Ze staan ook niet los van de getuigenissen van de Heere Jezus als Hij het heeft over de eindtijd. Hoe het zal zijn en hoe de boze werkt. Timotheüs zal geschokt zijn toen hij de woorden van Paulus las. Dat wil niet zeggen dat hij van de zaak niet wist. Maar nu het zwart op wit staat spreekt het bijzonder. Om nu Timotheüs te bemoedigen en te bewaren voor moedeloosheid of ingezonkenheid wijst Paulus hem op wat niet wankelt, op wat vast staat.

Een sprekend fundament

Met nadruk, met overtuiging, schrijft Paulus: evenwel het vaste fundament Gods staat hebbende dit zegel: de Heere kent degenen die de Zijnen zijn (2 Tim. 2:19a). Met dit vaste, onwankelbare fundament wordt niet de kerk op zich bedoeld. Van Roomse zijde wordt dit beweerd. Maar het is niet naar de Schrift. We weten wat de Heere Jezus uitsprak na de belijdenis van Petrus (Matth. 16:16). Op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen (Matth. 16:18b). In Efeze 2 spreekt Paulus van het gebouwd worden op het fundament der apostelen en profeten waarvan Jezus Christus de uiterste Hoeksteen is (Ef. 2:20). In 1 Cor. 3:11 zegt Paulus dat Jezus Christus het door God gelegde fundament is. Nu staat de uitverkiezing niet los van Jezus Christus maar is één met en vast door Jezus Christus als Middelaar. De kanttekening op vs 19 wijst daarop. Daar het van betekenis is geven we het door. Het fundament is het voornemen Gods der

waar het Pand door de belastingdienst is aangemerkt als een algemeen nut beogende instelling (Anbi). Met vriendelijke groeten,

P.J. Boers

eeuwige verkiezing hetwelk vast en onveranderlijk is waarop de zaligheid der uitverkorenen steunt. Beide werkelijkheden, denkend aan vs. 19, vatten we samen: Jezus Christus en Gods eeuwige verkiezing. Nu valt op dat in dit fundament gebeiteld staat: de Heere kent degenen die de Zijnen zijn. Dat houdt wat in. Onder de miljoenen, ja zelfs miljarden mensen, kent de Heere de Zijnen. Hoofd voor hoofd. Hij is in geen enkel opzicht de mens gelijk. Hij ziet niet voorbij. Hij vergist Zich nimmer. En wonder: Hij gaat niemand voorbij. Hij schrijft niemand af. Het woord 'kennen' heeft een rijke inhoud en wijst op meer: Al hun namen staan in Zijn hart geschreven. Ze zijn of worden door Hem wedergeboren. In alles gaan ze Hem ter harte. In alles weet Hij Zich met hen verbonden. Hij leeft voor hen. Zorgt voor hen. Hij leert, bewaart en leidt door dit leven. Aan het eind van hun leven neemt hij ze op in Zijn heerlijkheid. En nu zijn Gods beminde ook het eigendom van Jezus Christus. Jezus zegt: Ik en de Vader zijn één. En zo: Ik ken de Mijnen en wordt van de Mijnen gekend (Joh. 10:4). Het kennen Gods, het kennen van Christus Jezus is er. Het veelzijdig inhoudvol kennen van de Vader en de Zoon wordt naar het Woord van de Heere gekend. De Heilige Geest werkt daartoe. Hij maakt gebruik van het Woord en werkt naar het Woord in het leven. Tot kennis van het leven met God de Vader en Jezus Christus. Timotheüs, geloof het, de dwaalleraars zijn geen bouwers, maar slopers. Het huis van de Heere kan schade aangericht worden. Het gehele gebouw kan niet gesloopt worden. Het fundament van het gebouw is onaantastbaar. Het blijft bestaan. Daar staat de Heere voor in. Hij heeft het ook gezegd. In het woord van Paulus liggen vast de namen, de deugden, de woorden van de Heere. De verkiezing Gods die onberouwelijk is. In dit verband schrijft Calvijn: de uitverkorenen zijn buiten gevaar omdat ze niet staan door eigen kracht maar in God gegrondvest zijn. We weten ook wat Luther naar het Woord gedicht heeft: neem goed en bloed ons af. Het brengt u geen gewin. Wij gaan ten hemel in en ervan koninkrijken. Timotheüs kan verder. De strijd in. De wereld in. De kerk in. Timotheüs, zegt Paulus, denk aan het fundament en de inscriptie. Laat dat je

sterkte zijn en kracht geven om te werken. Je zet je niet in voor een verloren zaak. Gods zaak gaat niet failliet. Doet dit wat bij ons? Maar er is meer.

Bekering en heiliging

Op het fundament is nog een inscriptie. Een iegelijk die de Naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid (vs. 19b). Uit het eerste opschrift mag geen conclusie getrokken worden. Hoe het ook gaat. Of hoe de gekenden ook leven. Zij blijven het eigendom van de Heere. Er is geen afval der heiligen. Nu is dat zeker waar. Niet één van de gekenden des Heeren gaat verloren. Maar adeldom verplicht. Of nog beter gezegd: de boom wordt aan de vruchten gekend. De Heere Jezus wijst daar ook op. Tot ondrewijs, tot opscherping wijst onze Heidelbergse op twee zaken: bekering en heiliging. De waarachtige bekering bestaat in de afsterving van de oude mens en in de opstanding van de nieuwe mens. Afsterving is: zonde droefheid, zonde haat en zonde vlucht. De opstanding laat zien hartelijke blijdschap in God door Christus en een lust om met liefde goede werken te doen, zondag 33. Wanneer het gaat over de goede werken dan staat in zondag 24 dat het onmogelijk is dat wie Christus door een waarachtig geloof is ingeplant niet zou voortbrengen vruchten der dankbaarheid. Dit nu vindt zijn grond in Johannes 15 waar gesproken wordt over de wijnstok, de ranken en de vrucht. Het getuigenis van de Heere Christus wijst er op wat geestelijk is: levensbegin en levensontwikkeling. Wanneer nu Paulus in de zendbrief wijst op de levenseis dan kan gezegd worden wat de eis, de plicht is, wat het leven van de christen wordt. Paulus wijst erop dat de christen hieraan te kennen is. Het belijden van de Naam

van Christus gaat gepaard met het breken van de ongerechtigheid. Naast de wil en het streven is er het gebed om het te kennen en te betrachten. Bekering en heiliging zijn twee levenskenmerken. Maar Paulus zegt tegen Timotheüs: meen niet dat alle leden in de gemeente gelijk zijn. Ter verduidelijking gebruikt hij een beeld. Hij wijst op vaatwerk. Huishoudelijk gebruikte voorwerpen. In het huis van een rijke zijn allerlei voorwerpen. Van goud, zilver, maar ook van hout of aardewerk. Ze worden allen gebruikt. In de zitkamer of in de keuken. Ze zijn allen van betekenis en hebben hun waarde. Het verschil van voorwerp is groot en zo ook het gebruik waarvoor. In de gemeente is er verschil in leden en werkers. De Heere weet hoe men werkt voor Zijn Koninkrijk. Laat men zich gebruiken als steigerhout of als een steen. Een vat ter ere of ter onere. Reiniging en heiliging maken bekwaam tot het rechte gebruik door de Heere. Voor het oprechte dienen is nodig het voortdurende dienstwerk van de Heilige Geest. Calvijn heeft bij de tekst een treffende opmerking.

Calvijn

Een vat ter ere geheilgd betekent: afgezonderd tot eervol en luisterrijk gebruik. Daarna verklaart Paulus de beeldspraak wanneer hij er aan toevoegt dat wij gevormd moeten zijn tot alle goed werk. Weg die met die onzinnige woorden van fanatieke mensen: "Moge ik de eer Gods dienen als Farao! Want wat doet het ertoe als God maar verheerlijkt wordt?" Want hier toont God duidelijk op hoedanige wijze Hij wil dat wij Hem dienen namelijk door godvruchtig en heilig te leven.

M.C. Tanis

Dat op deze manier flinke karikaturen worden getekend, ga ik niet proberen hier aan te tonen. Er is al heel wat over geschreven in de loop van de jaren. Ook naar aanleiding van meer recent verschenen boeken. Ik noem hier alleen nog maar de namen van Maarten 't Hart en Jan Siebelink. Gelukkig horen we ook af en toe tegenspraak. Als ik het goed begreep, zal dr. F. van Lieburg binnenkort een meer reëel beeld schetsen van de kring waaraan Jan Siebelink zijn beroemde roman *Knielen op een bed vloten* heeft gewijd.

Ik heb overigens de indruk dat er enkele tientallen jaren geleden met meer venijn en spot werd geschreven over de *bevindelijken* dan de laatste jaren. Onbegrip en onkunde kenmerkten voorheen nog al wat tijdschriftartikelen. Wat te denken bijvoorbeeld van een mededeling ooit in *De Tijd* dat "de Hervormde gemeente van Ouddorp de psalmen in statige en onberijmde bewerking uit de bundel van Johannes de Heer zingt." In het blad *Panorama* stond eens dat wanneer de S.G.P. de macht kreeg alle kerkgebouwen van niet-orthodox gereformeerden gesloten zouden worden, "dus alle kerken waar geen haantje op prijkt." Dat zijn maar enkele voorbeelden. Laat er overigens geen misverstand bestaan over wie tot deze bevolkingsgroep gerekend worden. In ieder geval, althans bij Van der Meiden, ook de Bewaar-het-Panders uit de Christelijke Gereformeerde Kerken. Het is maar dat u het weet.

Och, mocht ik zeggen...

Ik kom nu terug op de hier en daar wel gebruikte typering 'och- en ach-mensen'. De bevindelijk gereformeerden worden dan dus gezien als lieden wier mond vol is van weeklacht en treurnis, uitkomend in een veelvuldig gebruik van de woorden "och..." en "ach..." We kunnen dergelijke typering al vinden in de boeken van Betje Wolff en Aagje Deken die leefden aan het einde van de 18^e eeuw. In de wijze waarop dat bij hen en anderen gebeurt, klinkt meewarigheid en iets van neerbuigendheid door.

Nu zou de reactie onder ons kunnen zijn, dat ook wij geneigd zijn afstand te nemen van dat "och" en "ach." Want zo tobberig en zo "och mocht"-achtig zijn we toch niet meer... Daar zijn we aan ontgroeid. Ik wil u vragen niet te snel zo te reageren. Maar in plaats daarvan uzelf eens in dat licht te bezien. En voorlopig u eens af te vragen of u die klachten van "och" en "ach" kent. In de rest van dit artikel wil ik volstaan met een drietal voorbeelden van mensen in wier leven het wel voorkwam. Overvloedig zelfs.

De praktijk der godzaligheid

"Och, dat het nog eens kwam te gebeuren..." [2]

Een eigenaardig volkje is het, dat volkje van de zwarte-kousenkerken. Zo althans worden ze nog wel eens genoemd, de mensen die behoren tot het 'zwaardere' deel van de gereformeerde gezindte. De verwijzing naar de zwarte kousen is, zoal niet afkomstig van, dan toch ruchtbaar gemaakt door Anne van der Meiden die jaren geleden een boek uitgaf onder deze titel. Enkele jaren later kleurde hij het beeld wat bij in zijn *Welzalig is het volk*. Van der Meiden is overigens lang niet de enige die zich aan het schrijven zette over deze, zo men meent, wat buitenissige bevolkingsgroep, vooral woonachtig in de *bible-belt* van Neder-

land. Vele tientallen jaren eerder schreef Rudolf van Reest zijn romans over hen, evenals D. Hogenbirk Jzn. zijn *Nevelwijk*. In dit laatste boek worden ze 'spelonkies-mensen' genoemd.

Eén van de eigenschappen die hen kenmerken, zou hun lijdelijke inslag zijn. Zodanig immers zijn ze onder de indruk van zaken als uitverkiezing en erfzonde, dat de verloren mens niets anders overblijft dan af te wachten of de zaligheid ook hem of haar bereikt is. Of hoogstens te zuchten en te treuren. En klagend te verzuchten: "och, dat het nog eens kwam te gebeuren..." Vanwege dat verkiezingsfatalisme en de bijbehorende klachten worden ze in deze en andere lectuur ook wel getypeerd als 'och- en ach-mensen.'

De eerste die ik hier noem, is **Willem Teellinck** [† 1629]. In zijn sterfjaar verscheen zijn boekje *Soliloquium*. Dat betekent 'alleenspraak'. De ondertitel is veelzeggend: *Betrachtingen eens zondaars die hij gehad heeft in de angst zijner wedergeboorte. Dienstig om te vorderen de bekering van de dodelijke werken tot de levende God en tot een hartsterking tegen alle wereldse droefenis*. Teellinck wordt wel de eerste man van de Nadere Reformatie genoemd. In zijn boekje brengt hij de innerlijke beleving van het geloof onder woorden. Op ontroerende manier getuigt hij hier van de ontdekking aan zonde en schuld, maar ook van Gods oneindige barmhartigheid voor een schuldige zondaar voor het aangezicht van Christus Jezus. Die 'betrachtingen' zijn gesteld in de vorm van een gebed. "Och, wat een machtige verdorvenheid, wat een toppunt van ongestalte is er in mij, dat ik me niet alleen zo gedraag, maar dat ik me zo gedraag niettegenstaande alle waarschuwingen daartegen. (...) Och, och, dat ik zo onbezonnen ben, dat ik niet eens in staat ben, zoals ik met de mond belijd, inderdaad en in waarheid het ervoor te houden, dat U, o Heere, het alleen bent, en dat al mijn heil, geluk en welvaren in U, in U alleen is. Mocht ik daarom het eens zijn alles te verlaten om U, mijn God, te gewinnen, om U aan te hangen. Mocht ik zo beginnen de Heere Jezus Christus, Uw welbeminde Zoon, onze Heere, Die door U aan de mensen gegeven is om door Hem een vrije toegang te hebben tot de troon van genade, zo hoog en dierbaar te achten, dat alle dingen mij als schade en drek mochten zijn in vergelijking met Hem.

Maar ach, wee mij! Als ik hieraan begin te denken, begin ik opnieuw overtuigd te worden van de snoodheid, boosheid en walgelijke verdorvenheid van mijn hart, omdat het nog zo weinig uitgaat tot de Heere Jezus, zo weinig tot Hem opspringt, als Hij mij in de gedachten komt. (...)

Maar, och arme, helaas! Mijn bedrieglijk hart houdt me met zulke aangename en beminde banden aan deze lusten vast, dat ik zelfs dikwijls bang ben er los van te worden, en mijn hart schijnt te breken van rouw als ik nog maar begin eraan te denken dat ik toch mijn zo ijdele en vermoeide begeerten en lusten zou moeten verlaten. Dat, juist dat is het toppunt van mijn ellende, dat ik er heel slecht aan toe ben en het toch zo wil.

Och, och! Dat ik toch zo'n slaaf van mijn zonde geworden ben! Och, dat ik zozeer aan mijn zonde vastzit! Och, dat mijn lusten nog zo sterk in mij zijn! Och, dat mijn begeerlijkheid zo de heerschappij over mij heeft!"

Vervolgens luisteren we even naar **Elisabeth Wast** [† 1709]. Zij was een vrome Schotse vrouw van wie een dagboek is overgeleverd. In 1729 is het vertaald en verschenen in het Nederlands. De titel: *Zoet en bitter, licht en duisternis op de weg naar de hemel, tot haar eigen en anderer besturing opgetekend in de loop van haar verborgen leven met God*. Ook zij laat meeluisteren met de gebeden die ze opzendt.

"Och, mijn lieve Heere, hoe slecht heb ik het weer gemaakt voor U, voor al die goedertierenheid, aan mij bewezen. Ach, mijn lieve Heere!, met schaamte moet ik het bekennen, Gij doet niets dan goed aan mij en ik niets dan kwaad en zonde. Och, Heere God!, wat zal ik toch doen? Och, bekeer mij toch geheel en al tot U! Och, mijn dierbare Hogepriester! Bid voor mij! O, laat mij dat woord eens horen: "Ik heb verzoening voor haar gevonden. Verlos haar, dat zij in het verderf niet nederdale." Och, bekleed mij eens met Uw gerechtigheid, want die zal toch alleen voor U geldig zijn.

Och, mijn Heere!, ik kom tot U, niet wetende hoe te beginnen. Och, Heere!, bij U is een volheid. Gij Heere kunt al die ledigheid in mijn ziel vervullen. Och, mijn lieve Koning Jezus, Gij zendt de arme bedelaar niet ledig heen. O ja, dan geeft Gij overvloedig. Och, houd mij wachtende aan Uw genadendeur, laar mij daar blijven liggen, totdat Gij, mijn dierbare Koning Jezus, mij, de allerslechtste, door Uw grote genade zult believen open te doen. (...)

Och, mijn lieve Heere!, verlos mij van die geliefkoosde zonde. Dat is toch een scheidsmuur, waarmee Gij, de heilige drie-enige Verbondsgod, geen gemeenschap kunt hebben.

Ach, mijn Heere!, verbreek dat verstokte en verharde hart, dat zo ongevoelig is over zijn geesteloosheid. Vermurw Gij het. Mocht ik eens die stem horen, dierbare Koning Jezus: "Gij zijt de Mijne!" Och, mocht ik zeggen: "mijn Bruidegom." Openbaar U eens aan mijn

ziel, dat ik zeggen mag: "mijn Liefste!" O, mijn lieve Heere, dan had ik genoeg voor de tijd en voor de eeuwigheid. Laat mij, de onwaardigste, die grote genade eens genieten, om U in het geloof te zien en te omhelzen. Drijf alle vleselijkheid en wereldsgezindheid toch uit mijn hart: reinig Gij het en kom Gij er in, o gezegende des Heeren."

We gaan opnieuw wat verder in de geschiedenis en komen in de 19^e eeuw. Bij **dr. H.F. Kohlbrugge** [† 1875], de prediker van Elberfeld. Hij was een geharnast verkondiger van het Evangelie van Gods genade, in Christus geopenbaard. Niet een man die snel beschuldigd kan worden van oeverloze emoties en een bovenmatig subjectivisme.

Op zondag 28 augustus 1870 preekte Kohlbrugge in zijn gemeente over Rom. 6: 17. In het gebed voor de prediking sprak hij onder meer de volgende woorden uit: "Genadig God en barmhartig Vader! Neem uit ons hart en oog alles weg wat ons, arme schepselen, drukt en bezwaart, wat ons doof maakt voor Uw heilzame leer, en blind voor Uw wegen, ons vasthoudt, zodat wij ons niet vrij kunnen bewegen voor Uw aangezicht en ons neerdrukt, zodat wij ons niet in Uw heil kunnen verblijden.

Ach, Gij kunt dat van ons wegnemen, en Gij wilt dat genadiglijk doen. Doe dat dan naar Uw grote genade en barmhartigheid, en werk in ons door Uw Heilige Geest, opdat wij alleen voor waar houden wat Uw Woord zegt en daarmee en daardoor ons heen zetten over de zienlijke dingen, die Uw Woord schijnen te logenstraffen. Heere, Gij hebt ons in Uw machtige hand en Gij kent ons arme hart! Ach, dat is hoogmoedig en tegelijkertijd bevreesd! Gij echter kunt het arme hart des mensen verhoren en ook vervullen met Uw Geest."

Tot zover deze stemmen uit de kerkgeschiedenis. Volgende keer zullen we ons oor te luisteren leggen bij de heilige Schrift zelf.

J.M.J. Kieviet

Kerkelijk actueel

IN DE BRESSEN

Opnieuw deed een theoloog van zich spreken. Ditmaal dr. F. Harinck, die onrust veroorzaakt binnen de Vrijgemaakte kerken. Hij brengt hulde aan de moderne afgoeden (homoseksualiteit, positie van de vrouw, Roomse mis (dat is nieuw). Er zijn er de laatste tijd meer voorbijgekomen in deze rubriek. Wat zal ik er nu van zeggen?

Het kan gaan vermoeien. Weer iemand die "omvalt" en de moderne tijd omarmt. We hebben het zien gebeuren binnen de EO en de CU, het komt telkens weer voor in kerken, we nemen het ook

waar binnen de Evangelische beweging zelfs (Ouweneel), en zo kan ik nog even doorgaan. Achter deze lange rij lopen u en ik misschien ook, min of meer in de verte, maar we zijn er wel bij. Het is op

de lange duur een proces, dat ons allen bereikt. Zoals een kwaal langzaam maar zeker het gehele lichaam aantast. Gelukkig zien we ook steeds weer dat er protesten ontstaan. Binnen de GKV zien

Het kan gaan vermoeien. Weer iemand die "omvalt" en de moderne tijd omarmt. We hebben het zien gebeuren binnen de EO en de CU, het komt telkens weer voor in kerken, we nemen het ook waar binnen de Evangelische beweging zelfs (Ouweneel), en zo kan ik nog even doorgaan. Achter deze lange rij lopen u en ik misschien ook, min of meer in de verte, maar we zijn er wel bij. Het is op de lange duur een proces, dat ons allen bereikt. Zoals een kwaal langzaam maar zeker het gehele lichaam aantast.

Gelukkig zien we ook steeds weer dat er protesten ontstaan. Binnen de GKV zien sommigen Kuitert aankomen.... En daar niet alleen! Men is daar verontrust over. Maar het woord "verontrusting" zelfs is ook aan slijtage onderhevig. Het woord valt gedurig, maar het brengt geen keer in de situatie. De stroom gaat verder.

Daarom heb ik hierboven gesproken over de bressen. Daaronder verstaan we allerlei gaten en doorgangen in de muur van de stad Jeruzalem, die in tijden van oorlog openvallen. Gevaarlijke breuken in de verdediging, waar de vijand doorheen kan komen. De muur die moest verdedigen, heeft het begeven. Juist op die plaatsen moesten soldaten zich opstellen. Maar juist daar zijn ze erg kwetsbaar. Ze kunnen zo maar sneuvelen of gewond raken. In het boek Nehemia leest u over het werk aan de muur. De muur vraagt telkens weer aandacht en de vijanden spotten juist met de muur van Jeruzalem, die zelfs door een vos kon instorten.

Van de valse profeten wordt gezegd dat ze de bressen niet hebben toegemuurd. Lees maar Ezech. 13:5 "Gij zijt in de bressen niet opgetreden, noch hebt den muur toegemuurd voor het huis Israels, om in den strijd te staan, ten dage des HEEREN".

Ze lieten de vijanden binnenkomen. Voor dat gevaar moeten we oppassen. Wij ook. Daarom verbind ik enkele algemene conclusies aan het verschijnsel van ontbinding en verval, dat zich telkens weer aandient.

Het Reveil

Het steeds weer wijzen op allerlei bressen brengt misschien ook een negatief effect, namelijk gewenning. Het moet nu eenmaal zo gaan. Verder ziet ook niet iedereen de speciale gevaren. Ook daarover bestaat verschil. Ik merk echter toch dat er meerderen zijn, die duidelijk waarnemen dat er een sluipend

verval aanwezig is. Een kever die knaagt aan de gebinten van de kerk. Ik noemde de Wekker, ik las recent nog van dr. Visser uit den Haag dat hij aangaf hoeveel kerken er in de grote stad verdwenen zijn, een verschijnsel dat zich nu over het gehele land verspreidt. Ik heb dat zelf schrijnend in Utrecht ervaren toen ik daar predikant was. Er zijn er velen die nadenken over het geestelijke ontbindingsproces. Men onderneemt pogingen om zich teweer te stellen, om in de bressen op te treden. Ik heb daartoe de vorige keer ook een aanzet gegeven, speciaal voor onze kerken. Terug naar de roots.

Ik wil hier nu de naam van het Reveil noemen en ik wil daaraan enkele gedachten ontleen. Ik lees in Wikipedia hierover een korte samenvatting: "Het Réveil (1815-1865) is een internationale ervaring van het christelijke denken in het negentiende-eeuwse Europa.

In Nederland is Willem Bilderdijk de vader van Het Réveil. Onder andere Isaäc da Costa, Samuel Wiselius, Willem de Clercq en Groen van Prinsterer waren zijn leerlingen. Ook in andere landen van Europa is van een ervaring sprake, met name in het oosten van Frankrijk, Zwitserland, waar de beweging ontstond en het zuiden van het huidige Duitsland. Het Réveil heeft invloed gehad op staatkundig terrein. Mede door haar toedoen zijn aan het einde van de 19e eeuw de anti-revolutionaire en christelijke historische partijen ontstaan. Ook voor allerlei concreet maatschappelijk werk is Het Réveil van belang geweest. Ten slotte kreeg de christelijke zending vanuit Het Réveil belangrijke impulsen. In Engeland waren William Wilberforce, John Wesley (oprichter van het Methodisme) en Thomas Chalmers belangrijke vertegenwoordigers van deze ervaring". Dat laatste is voor mij nieuw.

Dit reveil stond geen afscheiding voor. Bestaande verhoudingen bleven ongewijzigd. Het richtte zich ook niet alleen op de kerken, maar ook op de maatschappij. Twee trekken die van groot belang kunnen zijn. Een nieuwe kerkelijke afscheiding zou weinig soelaas bieden. Daar kunnen we geen heil van verwachten. Maar er zou wel een brede beweging kunnen ontstaan, die in de bressen kracht zou kunnen ontwikkelen door vooral geestelijke vernieuwing. Kerkelijk, maar ook maatschappelijk. Men kan in de preek allerlei zaken aan de orde stellen, maar als de maatschappelijke gevolgen niet worden gezien, loopt het allemaal vast. Er is maatschappelijk ook veel aan de hand.

Neem de eigen Reformatorische "zuil". Laatst konden we een artikel lezen over de evangelische "zapcultuur". De mooie en aardige dingen uit de Bijbel oppakken

Dordt.

De naam Dordt heeft onder ons een speciale klank. Of niet soms?! We spreken over de leer van Dordt. En over de vaders van Dordt. We hebben het dan over de beroemde synode die in de jaren 1618/1619 binnen de muren van Dordrecht gehouden werd. De kerkvergadering die de moed had om de dwaalleer te weren en de leer die naar de godzaligheid is op geestelijke wijze onder woorden te brengen. Aan diezelfde synode hebben we de Statenvertaling en de gereformeerde kerkorde te danken. De Heere heeft daar en toen grote dingen gedaan.

Een poosje geleden deed in de Dordtse Dom een nieuwe dominee intree. Onder meer burgemeester Bandell voerde bij die gelegenheid het woord. Hij liet een waarschuwing horen: bedenk, onze tijd is die van de Dordtse synode niet meer. Het is helaas waar. Dordt van nu is niet meer Dordt van toen. Daar zijn we de laatste weken heftig achter gekomen.

Misschien las u het ook in de krant. Over de bouw van een 'tempel' in het Dordtse stadshart. Een inter-religieuze ruimte moet er komen – "een stiltekapel, een spirituele ruimte voor alle godsdiensten." Waar te bouwen? Nota bene in de Kloostertuin bij de Augustijnerkerk in het Hofkwartier. Is de stad Dordrecht al bepalend geweest voor de reformatie in de Nederlanden, deze plek nog te meer. Hier in het Hof van Dordt was het dat in juli 1572 de steden van Holland in een Statenvergadering de zijde van prins Willem van Oranje kozen. Hier was het dat in diezelfde maand de eerste protestantse kerkdienst plaatsvond. Hier was het dat twee jaar later de eerste calvinistische kerkvergadering in onze landen werd belegd. En hier vlakbij was het dat in 1618 de nationale synode samenkwam.

Een historische plek bij uitstek dus. Van groot belang geweest voor de natie, voor de kerk en voor de gereformeerde leer. En dan nu dit plan. Geboren uit een postmoderne onverschilligheid en een modieuze wil tot gelijkgeschakeling van alles wat voor religie wil doorgaan. Ze tarten de geschiedenis van de hervorming in Nederland, aldus mijn Dordtse collega ds. P. Molenaar. Een begrijpelijke reactie. In deze kolom voeg ik me van harte bij hem. Ons blad wil staan voor de oude gereformeerde beginzelen. Wel, als ergens in ons land de wortels van deze beginzelen nog enigszins zichtbaar zijn, dan in het historische stadshart van Dordrecht. God verhoede deze dwaasheid.

J.M.J. Kieviet

en de rest laten liggen. Een opmerkelijk verschijnsel, waar we nog eens op terug kunnen komen. Maar deze cultuur doet zich in even sterke mate voor onder ons, dus ook binnen de Reformatorische gezindte.

Soms denk ik dat dit woord ook uitgehouden is. Wat is nu Reformatorisch? We hebben allerlei Reformatorische organisaties. De bekendste is misschien het RD; maar ik denk ook aan bijvoorbeeld het Reformatorisch onderwijs. Op die terreinen hebben we veel bereikt. We kunnen er niet genoeg dankbaar voor zijn. Toch zullen velen met zorg kennis nemen van alles wat zich in deze sectoren voordoet. Er worden bressen geslagen. Het RD krijgt steeds meer en bredere aandacht voor de wereld om ons heen. Paginagrote aandacht voor mensen die er andere ideeën op na houden. Eigentijdse theologie scoort kennelijk. Dat zou nut kunnen hebben, mits vergezeld van principiële commentaren.

Wie in de afgelopen veertig jaar de EO heeft zien veranderen, neemt soms dezelfde verschijnselen waar, nu dan in het RD. Er werd al op gewezen dat het jongste onderzoek over gospelmuziek toch tekenend was voor zowel ons overigens gewaardeerde dagblad alsook voor ons eigen onderwijs.

We schuiven te veel op en we passen aan. Een naïeve belangstelling en soms verwondering voor de wereld. Zoals ook de kerk nog maar één roeping lijkt te hebben, namelijk de wereld in te trekken, met de opdracht van het Evangelie.

De geschiedenis

Rond de reeds genoemde persoon van Harinck klinkt in de GKV de waarschuwing dat men achter de Synodaal Gereformeerde kerken aanloopt. Die vrees leeft ook binnen onze eigen kerken. Maar ik denk dat die ontwikkeling van toen ook typerend is voor heel de Gereformeerde, Reformatorische wereld. Er lijkt een trendbreuk op te treden. De Gereformeerde kerken waren eens een indrukwekkende vesting. Alles bloeide. Kerken liepen over. Kuyper had een scherpe blik op de wereld. Hij wilde de wereld onderwerpen aan het Koninkrijk Gods. En wat kwam er van terecht? Ondanks alle goede bedoelingen zakten na korte tijd de Gereformeerden als een kaartenhuis ineen. Een snel om zich heengrijpend proces. Geen kerk heeft zulk een ernstig proces van ontbinding meegemaakt als deze kerken, ondanks de grote bloei.

Welnu, ook de Reformatorische wereld vertoont bloei; we hebben prachtige organisaties op bijna elk gebied. Er is een behoorlijk zuiltje ontstaan. Prachtig dat we zoveel mogen doen aan reformato-

risch onderwijs. Mooi dat we elke dag nieuws krijgen dat enigmatische Bijbels gekleurd wil zijn. Maar de les van Abraham (de Geweldige, zo werd hij zelfs genoemd) mogen we niet vergeten. Het kan ons Reformatorisch volksdeel gaan overkomen, wat we lezen van Nebukadnezar: "Maar toen zich zijn hart verhief, en zijn geest verstijfd werd ter hovaardij, werd hij van den troon zijns koninkrijks afgestoten, en men nam de eer van hem weg" (Dan.5:20).

Onze uiterlijke bloei gaat niet samen met geestelijke opleving. Daarom is er een reveil nodig, als weleer, dat zegen heeft verspreid in ons land. Het bewoog zich dwars door alle kerken, het zocht de kracht in de levende omgang met de Heere. Ook nu zijn er in alle kerken nog mensen, die de actuele ontwikkelingen met zorg waarnemen. Maar wordt het geen tijd dat zij samen de handen ineen slaan en terwijl zij kerkelijk gewoon blijven wat ze zijn, dwarsverbindingen, zowel landelijk als vooral ook plaatselijk aanbrengen, om elkaar en de dienst des Heeren vast te houden? We zouden allen biddend moeten gaan nadenken over een Reveil anno 2008.

Enkele opmerkingen: Ik heb niet het oog op allerlei uitwendige en wettische vernieuwingen, die een valkuil zouden kunnen vormen. Het zou voor de hand kunnen liggen dat we het nog eens sterker gaan zoeken in het uitwendige. Maar de kostuums behoeven niet zwarter te worden en allerlei hernieuwde aanscherping van de regelgeving heb ik niet in gedachten. Op die terreinen moeten we misschien ooit ook alerter zijn. Maar daar ligt het uitgangspunt niet. Ik denk aan geestelijke herleving, aan wat we lezen in Rom.12: 1 en 2: "Ik bid u dan, broeders, door de ontfermingen Gods, dat u uw lichamen stelt tot een levende, heilige en Gode welbehaaglijke offerande, welke is uw redelijke godsdienst. En wordt dezer wereld niet gelijkvormig; maar wordt veranderd door de vernieu-

wing uws gemoeds, opdat gij moogt beproeven, welke de goede, en welbehaaglijke en volmaakte wil van God zij". Hier gaat het om de vernieuwing van uw gemoed. Het behoort dan van binneuit te komen. De kerk kan lijken op die persoon die me gisteren met tranen aangaf dat ze bekeerd moest en wilde worden, maar die vroeg naar het hoe. Hoe kan dat ooit. Zulke mensen komen we gelukkig ook nog tegen. Als dat eens het beeld van de kerk mocht zijn! Hopelijk zijn ze er velen in de kerken en de gemeenten, die dit beseffen. Die haken naar de vernieuwing uws gemoeds... En: de ontfermingen Gods. Dat zijn de bronnen. Daar moet het vandaan komen. Het is dan ook een Gode welbehaaglijke offerande, die naar God toe plaats vindt. Niet meer vanuit enige menselijke afweging.

De vrucht zal dan zijn dat we deze wereld niet gelijkvormig worden. Laten we allen daar biddend over nadenken. Laten we hopen dat zulk een reveil, als toen, zou mogen ontstaan. Geen revolutionaire aanpak, maar een werk op gebogen knieën. Denkt u en jij daar persoonlijk ook over na. Laat dat in alle kerken verstaan mogen worden; in de Vrijgemaakte kerken en in de Gereformeerde Gemeenten en overal, want het is ook overal nodig. Dan gaat in vervulling wat we lezen in Jes. 58:12: "En die uit u voortkomen, zullen bouwen de oude verwoeste plaatsen; de fondamente, van geslacht tot geslacht verwoest, zult gij oprichten; en gij zult genaamd worden: Die de bressen toemuurt, die de paden weder opmaakt, om te bewonen". Bij de Heere zijn alle dingen mogelijk. Niet dus een nog kleiner Reformatorisch zuiltje, maar een stad op een berg en een licht op de kandelaar. Christus stond in de bressen en daar roept Hij Zijn volk. Om des huiszins des Heeren onzes Gods will!

P. Roos

Sprekend verleden

JOHANNES BEUKELMAN

Levensloop

Johannes Beukelman werd 11 maart 1704 Hoorn geboren. Toen hij 10 jaar was ging hij al naar de latijnse school. Daar bekwaamde hij zich in Grieks en Latijn. Daarna bezocht hij de hogeschool. Vervolgens kreeg hij onderwijs van een predikant in een naburig dorp om zich de eerste beginselen van het Hebreeuws eigen te maken en zich verder te bekwamen in het Grieks. Op 16-jarige leeftijd ging hij naar de Academie (Hogeschool) te Utrecht waar hij

drie jaar heeft gestudeerd in de wijsbegeerte, in de Hebreeuwse taal en Joodse oudheden. Toen ging zijn weg naar Leiden. Daar kreeg hij onderwijs van Johannes à Marck, Johannes Wesselius en andere hoogleraren. Tijdens zijn studie te Leiden heeft de Heere hem het ware zaligmakende geloof geschonken. Dit veroorzaakte bij hem een sterkere band met geleerdheid en godsvrucht. Hij mocht er zich op toeleggen een arbeider te mogen worden die niet beschaamd wordt, die het woord der waarheid recht snijdt. Hij was nog geen 22 jaar toen hij op de classicale vergadering te

Hoorn werd aangenomen onder de proponenten. Hij kreeg een beroep, maar omdat hij de vereiste leeftijd nog niet had bereikt, werd dat nietig verklaard. Hij werd daarop beroepen te Driehuisen. Hij was toen nog maar net 22 jaar. Daar is hij twee jaar en vier dagen predikant geweest. Vervolgens heeft hij in Alblasserdam gearbeid: een jaar en dertien dagen. In 1729 werd hij beroepen in Zierikzee. Daar heeft hij ruim zeven jaren gearbeid. In 1737 werd hij predikant in zijn geboorteplaats Hoorn. Daar is hij bijna twaalf jaar predikant geweest. Zijn volgende standplaats was Rotterdam. In 1749 deed hij daar intrede. Hij bleef daar slechts een jaar en zes maanden. 's Gravenhage werd zijn laatste standplaats. Hij stierf daar op 17 augustus 1757. Hij was toen nog maar 53 jaar. In de laatste ogenblikken van zijn leven hijgde zijn aan de wereld gestorven ziel met alle krachten naar het ontslag uit het aardse lichaam om in de dood het echte leven en de grootste winst te ontmoeten. Zo mocht hij de eeuwige heerlijkheid ingaan. Na zijn dood is in 1774 zijn verklaring van de Heidelbergse Catechismus uitgekomen. In 1775 verschenen van hem "Uitgelezen Keurstoffen Oude Testament", in 1777 "Vervolgstoffen", en in 1775 "Lijdens- en Feeststoffen." In de uitgave die ik in mijn bezit heb zijn twee delen gewijd aan het lijden van Christus en het derde deel behandelt feeststoffen.

Lijdensstof

Omdat we ons wat het kerkelijk jaar betreft in de lijdenstijd bevinden dacht ik dat het een goede zaak zou zijn iets van de inhoud van de lijdenstoffen weer te geven. In de lijdenstoffen is een preek opgenomen over Matth. 26: 47-50 en Joh. 18:3-9. Die preek gaat over de gevangennamen van Jezus in de hof van Gethsemane. De toepassing van deze preek wil ik u doorgeven:

"Ziet hier in deze stof, als in een spiegel, een allerheerlijkste schilderij van het grote werk der verlossing, waarin Christus Zich in de plaats van al de Zijnen gesteld heeft, Zich niet overgevend dan onder beding, dat dan de Zijnen vrijuit zouden heengaan, zorg dragende door de behoudenis van de Zijnen als voor Zijn Eigen behoudenis; zodat de gelovigen wel mogen uitroepen: 'Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op Zich genomen, en onze smarten heeft Hij gedragen,' Jes. 53:4. Hoe toonde Hij hier ook, dat de Zijnen niet behoeven te vrezen, dewijl Hij hun schild en loon zeer groot is, Gen. 15:1; en dat zij ten volle verzekerd mogen zijn, dat Hij machtig is te doen, wat Hij beloofd heeft, Rom. 4:21, ja, dat Hij alleen maar één woord te spreken heeft, Matth. 8:8. Voorts, dat zij op Zijn Borgtocht ten volle staat mogen maken, en

vrij met Abraham tegen hoop op hoop geloven, gelijk er van hem staat, Rom. 4:18. Alsook, dat hij hen in hun zwakheid met een teder medelijden wil behandelen, en voor hen zorgen, dat zij niet verzocht worden boven hetgeen zij vermogen, 1 Kor. 10:13.

Gelovigen! Een ganse oceaan van zalige vertroosting ligt er in deze verhandelde stof voor u opgesloten. Christus heeft Zich laten zoeken door des satans avondwollen, een gewapende hoop met Judas aan het hoofd, opdat de satan u nooit vinden zou. Hij 'alles wetende, wat over Hem komen zou,' ging Zijn vangeren tegemoet, opdat Hij de gevangenis voor u opbreken en u een vrije uitgang bezorgen zou. Hij zeide dan tot hen: 'Wien zoekt gij?' opdat Hij u uit de hand der vijanden verlossen zou. Hij riep hun toe: 'Ik ben het!' opdat Hij u door Zichzelf zaligen zou. Hij deed hen op dat woord achterwaarts gaan en ter aarde vallen, opdat Hij u tonen zou, dat alle vijanden in Zijn macht zijn en Hij maar één woord te spreken heeft. Hij herhaalde Zijn vraag en Zijn antwoord aan hen, om u ten volle te verzekeren, dat Hij in alles voor u in stond. Hij wilde, dat zij Hem zouden grijpen, opdat Hij u vrij zou laten heen gaan. Eindelijk, Hij wilde, dat zij Hem zouden binden en in de boeien slaan, opdat gij eeuwig zonder banden en boeien zoudt zijn.

Deze vruchten van Christus' lijden zijn niet voor alle mensen hoofd voor hoofd, maar alleen voor hen, die de Vader Hem gegeven heeft, volgens Joh. 17:6, 9 en 12. In wie is zulks blijkbaar? In hen, die met hun hart de zijde en de partij van Jezus kiezen, en ook aan Zijn zijde en met Hem staan, gelijk hier de discipelen; die Hem zoeken te volgen gelijk ook zij, hoe slaperig zij ook anders waren; die van Hem, door Hem, bij en in Hem alleen hun bewaring en veiligheid zoeken, gelijk ook de discipelen deden en zulks hier ook ondervonden.

Zouden velen zo gesteld zijn? Uit het tegendeel blijkt veeleer, dat er ook nog vele Judassen in het midden van ons zijn, die Jezus wel uiterlijk kussen, maar ondertussen inwendig en ook wel dadelijk verraden; die, schoon zij Hem kussen, echter Zijn ledematen verraden; want,

Overgenomen

Standpunten over homofilie schuiven (II)

Onthutsend en verbijsterend. Daarmee is het gevoel getypeerd dat achterblijft als men terugkijkt op de discussie over homoseksualiteit binnen de grote protestantse kerken in ons land. Tot de jaren zestig van de vorige eeuw leefde

die het aan de minste van de Zijnen doet, die doet het aan Hemzelf, Matth. 25:40. Er zijn mensen, die, ofschoon zij Hem kussen, echter Zijn leer verraden, en die het even gelijk is, welke leer er gepredikt wordt, het maar houdende met de bovenliggende partij; - mensen, die ook Jezus naam verraden, makende, dat om hun los en werlds leven, Zijn Naam gelasterd wordt de ganse dag, Rom. 14:16.

Mensen! Weest gewaarschuwd. Hij, die gij zo verradert, kent u, Hij heeft geen bijzonder teken van node. Tot Zijn bende zal Hij eens van u zeggen; 'Dien ik u wijzen zal, die is het, grijpt hem.' En dan zal men, indien gij u nu niet bekeert, ook eens rampzalig de handen aan u slaan, u grijpen en binden, ja, werpen in de hel. Och, gawe God, dat gij dit nog opmerktet en ter harte naamt, eer het te laat zal zijn; want dan zal herdoen onmogelijk wezen. Nu gaat Jezus nog tot u uit met de prediking van het Evangelie, maar zeer spoedig kan Hij al niet meer voor u te vinden zijn. Kent gij Hem niet? Nu roept Hij u nog in het Evangelie toe: 'Ik ben het!' - Maar als dat eens ophoudt, wat zal het dan zijn? - Nu laat Hij sommigen nog vrij heen gaan, derhalve is er voor u ook nog een kans, om door Hem het verderf te ontkomen, maar al ras kan dat voor u te laat worden.

Bekommerden! Wat u belangt, ik heb hier een goed woord tot u. Weet Jezus alles, Hij weet dan ook uw bekommerning, verlegenheid, uw zoeken naar Hem, en Hij weet dan ook, waar het u om te doen is. Ging Hij Zijn vangeren tegemoet, wel zou Hij u dan ook niet tegemoet komen? Zei hij tot Zijn vijanden: 'Ik ben het!' - wel, zou Hij dan ook niet tot u eens zeggen: 'ziet hier ben ik?' - Dat belooft hij te zullen doen, Jes. 65:1. En gij, begenadigden! Zoekt Jezus, uw zielevriend, gedurig te kussen, psalm 2:12. Zoekt, als Jezus, gedurig de verraderij van geveinsden te verdragen. Zoekt u in alles te betonen als vrienden en discipelen van Christus. Zijt verzekerd, de HEERE zal de Zijnen wel bewaren, en Hij zal zorg dragen, dat uit degenen, die de Vader Hem gegeven heeft, niemand verloren gaat. Amen."

A. Van Heteren.

daar algemeen de gedachte: homoseksualiteit is contra naturam en contra scripturam - tegen de natuur en tegen de Schrift. Desondanks accepteerden rond 1980 gereformeerden en hervormden de homofiele levenswijze. Tegen beter weten in!

Eeuwenlang ontbrak het de christelijke

kerk niet aan duidelijkheid als het ging om homoseksualiteit. Deze levenswijze werd afgewezen en de kerk kon haar op grond van de Heilige Schrift niet anders beschouwen "als de zonde van Sodom die de Heere een gruwel is".

Niet om hard te zijn of om mensen te discrimineren, maar alleen vanwege een eerbiedig luisteren naar Gods geopenbaarde wil, naar wat Hij kwaad noemt.

Nederland voorop

Wel was er enig verschil in de gronden waarop die afwijzing geschiedde. De rooms katholieken zagen homoseksualiteit vooral als een tegennatuurlijk verschijnsel; de protestanten legden er de nadruk vooral op dat ze een levenswijze was die tegen de Schrift inging. Maar het resultaat was hetzelfde: de homoseksualiteit werd veroordeeld en afgewezen.

Dat veranderde in de tweede helft van de 20^e eeuw. Daarbij liep Nederland voorop. De roomse kerk sprak nog in 1975 uit dat homoseksualiteit immoreel is. In 1993 herhaalde de kerk van Rome dit.

De gedachten binnen de Nederlandse kerkprovincie weken echter af. In 1979 verklaarden de roomse leiders in ons land dat homofilie niet tegen de natuur is. Anders gezegd: mensen met een homoseksuele aanleg kunnen zich dus ook 'natuurlijk' gedragen, op hun manier uiteraard.

De Anglicaanse kerken, die vooral in de Engelstalige wereld hun aanhang hebben, stelden in hetzelfde jaar dat relatievormen tussen mensen van hetzelfde geslacht "aanvaardbaar zijn".

Barth en Thielicke

Binnen de protestantse wereld nam de invloedrijke theoloog Karl Barth (1886 – 1968) aanvankelijk een ferm standpunt in. Hij noemde homoseksualiteit "pervers" en "de uiterste consequentie van de afval van God." Later nuanceerde hij zijn opvattingen en oordeelde hij gematigder.

De Duitse ethicus Helmut Thielicke (1908 – 1986) zag, evenals Barth, de homoseksualiteit als een verstoring van de scheppingsorde. Tegelijk beschouwde hij haar als een onveranderbaar gegeven. Volgens Thielicke heeft de Heere Zijn verordeningen aangepast aan de nieuwe situatie die door de gebrokenheid van de zonde is ontstaan. Dat betekent dat de mens dus met homoseksualiteit als feitelijk gegeven moet rekenen en werken, waarbij Thielicke onthouding wel als de meest verstandige weg voor een homofiel ziet. Deze gedachtegang van de Duitse ethicus heeft veel ingang gevonden bij de kerken in Europa en in Amerika.

Nederlandse Hervormde Kerk

De veranderingen in standpunten over homoseksualiteit binnen de voorname protestantse kerkgemeenschappen in Europa en Amerika voltrokken zich in een periode van zo'n dertig jaar; de grote protestantse kerken in Nederland hadden er slechts vijftien jaar voor nodig.

Zowel binnen de Nederlandse Hervormde Kerk als binnen de Gereformeerde Kerken vond er aan het begin van de jaren zeventig een discussie plaats over homoseksualiteit. In 1972 besprak de synode van de N. H. Kerk het rapport "Seksualiteit en nieuwe moraal". In het meerderheidsrapport werd acceptatie van homoseksualiteit bepleit, maar de synode wees die gedachtegang af. Ze aanvaardde het minderheidsrapport, ontworpen door de Groningse ethicus P. J. Roscam Abbing. Dat rapport zag homoseksualiteit als afwijking en als strijdig met Gods instellingen.

Duidelijk werd in dit stuk gesteld dat de homoseksuele mens gelijkwaardig is aan de heteroseksuele. Maar, zo zeggen de schrijvers van het minderheidsrapport: "Het berust niet op discriminering, maar op een nuchtere constatering als vastgesteld wordt dat homoseksualiteit een afwijking is. Naar de Bijbelse norm is het zo dat God de mens naar Zijn beeld als man en vrouw heeft geschapen."

Wel gaf dit rapport enige ruimte voor het samenleven "in liefde" van mensen van hetzelfde geslacht. De opstellers gingen echter niet zover te stellen dat deze relatie zoveel mogelijk op een huwelijk moet lijken. Dat bleef ongewis.

Van Gennep: gericht zijn op anderen

De Leidse hoogleraar F. O. van Gennep, één van de opstellers van het meerderheidsrapport, gaf vervolgens het boekje "Mensen hebben elkaar nodig" uit. Dit was een bewerking van het verworpen rapport. Voor Van Gennep is er geen gebod van God maar alleen een vingerwijzing van Hem. Geboden vormen slechts een startpunt, maar de uitleg ervan is niet onveranderlijk. Ieder mens zal met inachtneming van zijn eigen tijdsomstandigheden die geboden moeten interpreteren.

Volgens Van Gennep is ieder schepsel gericht op anderen. Een mens wordt pas mens als hij relaties heeft met anderen. Voor de één is dat een huwelijk tussen man en vrouw, voor de ander is dat een hechte vriendschap tussen twee mensen van hetzelfde geslacht. Iedereen heeft recht op een relatie die het beste bij hem past. Van Gennep was gewoon zijn tijd ver voor uit.

In 1972 was deze gedachtegang nog niet aanvaard binnen de N.H. kerk. Ruim tien jaar later verscheen de gespreks-

nota "Verwarring en herkenning". Deze was bedoeld om het gesprek binnen de N. H. Kerk een impuls te geven. In 1989 besloot de hervormde synode dat tuchtmaatregelen tegen homoseksuelen niet gepast zijn en moeten worden omschreven als "machtsmisbruik." De praktiserende homofiel had ook kerkelijk zijn plaats verworven.

Snelle omslag

Nog sneller dan in de N. H. Kerk ging de omslag in de Gereformeerde Kerken. In 1973 werd het rapport "Over mensen die homofiel zijn" besproken. Daarbij kwam de vraag aan de orde of er een "evangelische evidentie" (d.w.z. een Bijbels bewijs) is voor een "neen" tegen een homofiele beleving. De synode gaf daar geen duidelijk antwoord op.

De Kamper ethicus prof. dr. G. Rothuizen, die zelf onder bepaalde voorwaarden de homoseksuele levenswijze wilde toestaan, erkende later dat er wel degelijk argumenten in de Bijbel te vinden zijn om homoseksuele praktijk af te wijzen.

Ondanks de overtuiging dat verdedigers van homoseksualiteit in de Bijbel geen voet aan de grond kunnen krijgen, nam binnen de Gereformeerde Kerken gedurende de tweede helft van de jaren zeventig de acceptatie van homoseksualiteit toe. Voormannen waren daarbij zelfs zo hardleers dat ze voorbijgingen aan het feit dat een vooraanstaande broeder, zelf homofiel, zei: "Toch moet ik één ding toestemmen. Homoseksualiteit is een afwijking; ze past niet!"

Die kanttekeningen voorkwamen niet dat de synode in november 1980 met 37 tegen 33 besloot dat mensen met homofiele gevoelens toegelaten worden tot de viering van het Heilig Avondmaal en tot alle ambten. Uitdrukkelijk werd daarbij aangetekend dat de homofiele praktijk, dus de seksuele omgang van twee mensen van hetzelfde geslacht, daarbij was inbegrepen.

Ook al werd in een jaar later in het rapport "Het gebruik van Schriftgegevens bij vragen rondom homofilie" nog gezegd dat het samenleven van homofielen als "noodoplossing" moet worden gezien, feitelijk was op de synodevergadering van 1980 een wissel omgezet. Wat de kerk altijd als grove zonde had beschouwd, werd niet langer gezien als verhindering voor deelname aan het heilig sacrament.

Klaaswaal, ds. G. J. van Aalst

John Exalto, Wandelende bijbels, pocket, 155 blz., € 12,90, Uitgave Meinema, Zoetermeer, ISBN 978-90-211-4127-5.

In dit boekje wordt nagegaan wat er zoal gelezen werd binnen het piëtisme in Nederland vanaf 1830- 1960. Piëtisten zijn mensen die hun leven van harte trachten in te richten naar Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisschriften. Zij staan naar de doorleving daarvan. Dit werd ook voorgestaan door de mannen van de Nadere Reformatie. De auteur begint in 1830 omdat dit ongeveer samenvalt met de herleving van het Piëtisme en de Afscheiding. De auteur probeert na te gaan wat en hoe er gelezen werd aan de hand van tien spirituele autobiografieën uit de 19^e en de vroege 20^e eeuw. Uit het onderzoek dat de auteur heeft verricht blijkt dat er veel oudvaders gelezen werden in de vorm van preken.

De titel van het boek is ontleend aan het feit dat Gods kinderen leesbare brieven dienen te zijn en vinden we terug in een citaat van ds. G. van Reenen die schreef in zijn catechismusverklaring: "Gods kinderen hebben een Bijbel in hun hart. En die Bijbel in hun huis en die in hun hart, stemmen precies overeen. Daarom, als men alle Bijbels verbrandde, dan schoten er nog evenveel wandelende Bijbels over, als er kinderen Gods op de aarde zijn."

De auteur probeert wetenschappelijk te werk te gaan wat resulteert in een wat afstandelijk en analytisch schrijven over de wonderen die er plaats vinden in het leven van hen die de Heere mogen vrezen. Zijn wetenschappelijke wijze van werken resulteert in een woordkeus en weergave die niet zo geschikt en passend is voor de beschrijving van het geestelijke leven. Er had meer begrip, eerbied en verwondering voor het bevindelijke leven van Gods kinderen dienen door te klinken.

Vervolging en overwinning, Meditatief weekboek ten behoeve van de bezinning over de vervolgte kerk, onder redactie van T.W. Kruithof, secretaris van de stichting Hulp Vervolgde Christenen, gebonden, 139 blz., € 12,50 Uitgave De Banier, Utrecht.

Het boek wil een bijdrage leveren aan de betrokkenheid van de kerken in Nederland en daarbuiten met de vervolgte christenen op deze wereld.

Het is een goede zaak dat we aandacht hebben voor vervolgte christenen in onze tijd. Wie de berichten volgt in de krant weet dat er veel vervolging is in

onze dagen. Gruwelijke martelingen vinden er plaats in bijvoorbeeld Noord-Korea. Is het ons wel eens een wonder dat er hier in Nederland geen verdrukking is? Het is nodig dat er gebed voor de vervolgdten opklimt opdat zij gestrekt mogen worden, standvastigheid mogen verkrijgen en bewaard worden voor verloochening van de Naam en het Woord des Heeren. Het keurig uitgevoerde boek is geen dagboek, maar een weekboek. Het bevat tweemaal 52 bijdragen. Een bijdrage voor het begin van de week en één om de week mee af te sluiten. De 52 auteurs komen uit verschillende kerkverbanden: Chr. Geref., PKN, Herst. Herv. Kerk, Geref. Gemeenten, Geref. Gemeente in Ned. en Oud Geref. Gemeente.

De Stichting Hulp Vervolgde Christenen zet zich in voor de hulpverlening aan christenen die om hun geloof en geweten vervolgd worden. In heel wat landen probeert zij christenen zo goed mogelijk van lectuur te voorzien. Er wordt werk verricht in landen als China, Noord-Korea, Mali, Roemenië, Birma en Nepal. In India worden kinderen opgevangen van christenouders die vermoord zijn of moesten vluchten.

Hebben zij die om der wille van hun geloofsovertuiging vervolgd worden een plaats in ons gebed? We hopen dat het lezen van de meditatie in dit boek een middel mag zijn tot vergroting van het meeleven met hen die vervolgd worden en dat het een aansporing mag zijn hen aan de Heere op te dragen in het gebed.

Dr. L. Floor, Waar engelen wonen en werken, paperback, 134 blz., € 12,50, Uitgave Groen, Heerenveen, ISBN 90-5829-717-9.

Dr. Floor is emeritus-predikant van de Christelijke Gereformeerde kerken in Nederland. Hij was hoogleraar Nieuwe Testament aan de universiteit van Potchefstroom (Zuid-Afrika).

Meerdere boeken zijn van zijn hand verschenen. Het boek over de engelen is zeker het lezen waard. In kort bestek wordt veel informatie geboden. Op nauwkeurige wijze worden de Schriftgegevens over de engelen nagegaan. Ook wordt aandacht besteed aan de gevallen engelen, de duivelen. Het boek begint met de staande gebleven engelen. De vraag komt aan de orde wie engelen nu eigenlijk zijn en er wordt aandacht besteed aan de rijke verscheidenheid aan engelen.

De engelen hebben een uitgestrekt werkterrein op de aarde. Zij hebben veel taken te vervullen. Er wordt aandacht gegeven aan de opvattingen over

beschermengelen en engelenbewaring. Er wordt nagegaan wat Paulus over de engelen schrijft. Wat de gevallen engelen betreft wordt geschreven over hun zonde, over de overste van deze wereld, over slechte onderdanen van een boze vorst en over de maffia van de satan. Tenslotte wordt de eindoverwinning over de gevallen engelen verwoord. Er wordt in de Bijbel heel wat gezegd over de engelen, maar zij staan niet in het centrum van Gods openbaring. Het werk van Jezus Christus staat immers centraal.

Maar dat neemt niet weg dat er heel wat te leren valt van datgene wat de Bijbel ons meedeelt over de engelen.

Op de blz. 80-82 wordt geschreven over *beschermengelen*. Luther was van mening dat ieder mens een beschermengel heeft. Ook kom je bij hem de gedachte tegen dat elk volk zijn eigen engel heeft. Calvijn denkt hier anders over. In zijn verklaring op Psalm 91:11 schrijft hij: "En Hij wijst niet slechts voor elk mens een engel aan; maar Hij wil dat deze hemelse heirscharen zorg dragen voor ons heil. Want de Profeet spreekt hier tot ieder gelovige, gelijk wij ook gezien hebben in Psalm 34:8, dat de engelen zich legeren rondom hen, die God vrezen. Hieruit blijkt, dat het een vals verzinsel is te zeggen, dat iedereen zijn bijzondere engel heeft. En het is ons zeer nuttig te weten, dat, gelijk wij tegen vele vijanden hebben te strijden, het dus nodig is, dat wij voorzien zijn van vele wachters. Indien God mij slechts één engel gaf om mij te beschermen, dan zou dit alreeds iets zijn, maar als ik verneem dat de zorg voor mijn heil opgedragen is aan velen, dan is deze belofte van nog meer gewicht, gelijk ook Elisa, sterk zijnde in dit betrouwen, grote heirscharen van vijanden kon verachten (2 Koningen 6:16)". Zanchius, Revitus en Maccovius geloofden daarentegen wel dat ieder mens een beschermengel heeft. Floor wijst op Hand. 12:7-10 waar we lezen van de bevrijding van Petrus door een engel. Ook besteedt hij aandacht aan Matth. 18:10 en Lukas 16:22.

Op blz. 82 komt Floor tot de volgende conclusie: Concluderend kan gezegd worden dat engelen bij onze kinderen zijn, en ook bij ons zijn wanneer we in nood verkeren en bij ons zijn in ons sterfensuur. Maar mogen we daaruit afleiden dat ieder mens een eigen, bepaalde beschermengel heeft? In zijn prachtige boek over de engelen geeft Kuiper op deze vraag een duidelijk antwoord. Hij sluit zich dan aan bij Calvijn wanneer hij schrijft: "Niet één engel heeft gejuicht, toen ge u eindelijk bekeerd hebt, maar meerdere engelen.

En evenmin kunnen we zeggen, dat de bepaalde engelen die ons bijstaan,

altoos dezelfde engelen zijn. Daarin blijft God de Heere vrij". Floor schrijft dat in de Bijbel vele gelovigen engelen gezien hebben. Hij stelt dat dit nu nog mogelijk is. De kerkgeschiedenis getuigt ervan, zo stelt Floor. In dit boekje over de engelen heeft Floor hier verder geen aandacht aan gegeven. Dat onderwerp zou een apart boek gevergd hebben. Op blz. 130 lezen we dat de engelen Gods ambassadeurs zijn en dat ze er zijn om ons te dienen. Moeten we dan niet dankbaar gebruik maken van deze engelendienst? Hoe doen we dit? Door hun voorbeeld van gehoorzaamheid en

toewijding aan God te volgen en door te vertrouwen dat, al is het op onzichtbare wijze, God engelen gebruikt om ons te bewaren. In Hun lofprijzing rondom de troon van God zijn de engelen voor ons een voortdurende herinnering aan onze eeuwige bestemming. Volgens de catechismus van de Westminster Confessie zijn Gods kinderen bestemd: to glorify God and enjoy Him forever. (om God te verheerlijken en Hem eeuwig te genieten). In artikel 12 van de Nederlandse geloofsbelijdenis wordt beleden: De duivelen en boze geesten zijn alsoo verdorven, dat zij vijanden van God en van

alles wat goed is zijn; naar hun vermogen loeren ze als moordenaars op de kerk en op ieder lidmaat van de kerk, om alles te verderven en te verwoesten door hun bedriegerijen. Waakzaamheid is dus geboden. De hulp van engelen is onmisbaar in de strijd tegen de boze machten. Dat betekent echter niet dat we engelen aanroepen om te hulp te komen. De Zaligmaker heeft geleerd God te vragen: 'Leidt ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.' (Matth. 6:13).

Open Dag Waardheim D.V. 26 april 2008 10.00-16.00 uur

Hartelijk welkom op de Open Dag van Waardheim. Kom kennis maken met het werk op Waardheim. Er zijn weer diverse groepen open gesteld zodat er kennis gemaakt kan worden met de activiteiten die op Waardheim plaatsvinden. De collega's vertellen u er graag meer van.

Op het terrein rondom Waardheim staan 80 kramen en een tent opgesteld waarin van alles te koop is zoals: boeken, hobbyartikelen, kaarten, kinderkleding, salades, oliebollen, vis en broodjes. Ook zal de Amerikaanse veiling weer gehouden worden. Er worden weer kinderspelen georganiseerd en er zijn diverse rondritten mogelijk.

Kortom een gezellige dag voor jong en oud!!

DAC Waardheim, Groeneweg 10, Puttershoek Tel. 078-6763444

Oproep: Vrijwilligers gevraagd voor Waardheim!!

Graag zouden wij ons vrijwilligerskorps willen uitbreiden voor diverse activiteiten binnen ons dagactiviteitencentrum voor gehandicapten. Er is volop werk te doen in de tuinen, in het schoonhouden van diverse ruimtes, (technische) klusjes en ondersteunend werk op de groepen.

Voor het schoonmaakteam voor de avonduren kan versterking gebruiken. Hebt u belangstelling? Neem vrijblijvend contact met Marlena den Braber 078-6763444.

Christelijke Gereformeerde bezinningskring binnen de classis Leeuwarden.

Op D.V. Vrijdag 29 februari a.s. is er weer een bijeenkomst gepland. Ds. P. Roos zal dan het onderwerp inleiden: "Verbond en gemeente"

Deze bijeenkomst wordt gehouden in de beneden zaal van de: Chr. Geref. "Sions kerk" Hoofdweg 127 te Damwoude. Aanvang: 19.45 uur. Er wordt gelegenheid gegeven voor het stellen van vragen. Allen van harte welkom!

Stichting steun
Messias
belijdende
Joden

Postbus 22 3860 AA Nijkerk

Voor informatie:

Ds. G. Bouw.

Tel.: 0172 - 470040

E-mail: g.bouw@solcon.nl

Steun de
evangelieverkondiging
door Messiasbelijdende
Joden in Israël

Stort uw gift
op rekening 37 78 53 496 (Rabobank)
of 833 07 97 (Postbank)

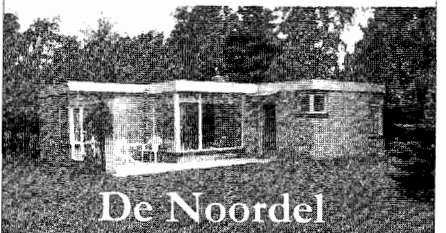
Wij verzorgen graag een lezing
of diaprojectie op uw gemeentevond
of verenigingsavond

Vakantie op Texel

De Verrassing.nl

Veertien accommodaties, waaronder
acht bungalows en vijf nieuwe chalets.

De Noordel

Park achter De Verrassing. Vijf luxe
bungalows met veel privacy.

De Noorderhoeve.nl

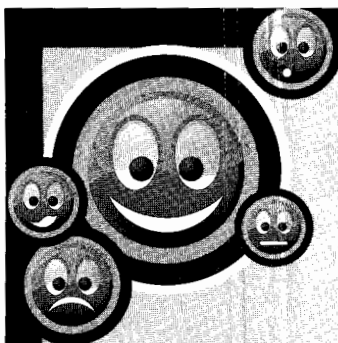
Twee vakantiewoningen voor
zorgvakanties. Ook uitermate geschikt
voor minder validen.

Boeken? Bel 0222 31 89 06

VAKANTIE in de BETUWE

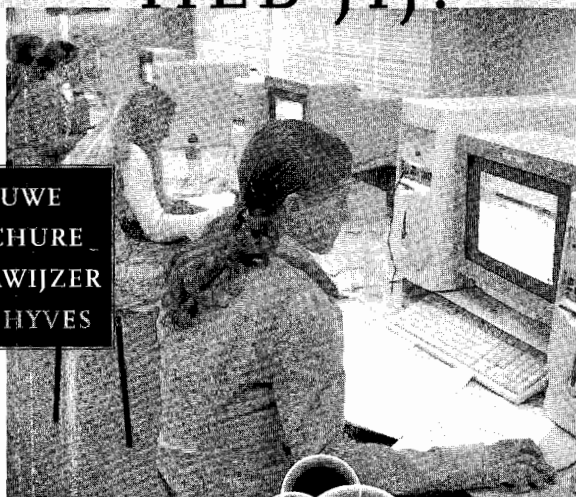
Voor rust en ruimte bent u welkom

Op onze boerderijcamping
DE VIJVERHOF in OMMEREN
Voor info: 0344 601973
Of www.vijverhof-ommeren.nl

'HOEVEEL VRIENDEN HEB JIJ?'

NIEUWE
BROCHURE
MEDIWIJZER
OVER HYVES

Steeds meer jongeren, en ook ouderen, maken gebruik van profielsites als Hyves en MySpace. Met een paar muisklikken kun je een internetpagina aanmaken met je eigen profiel. Snel en gemakkelijk creëer je je eigen digitale vriendennetwerk. 'Hoeveel vrienden heb jij?' Is een veelgehoorde vraag.

De opmars van Hyves en andere digitale vriendennetwerken stelt ouders voor nieuwe vragen in de opvoeding van hun kinderen. Mag mijn kind op Hyves en zo ja: welke grenzen stel ik hieraan? Welke foto's laat mijn dochter op internet zien? Wie zijn die vrienden en zijn het eigenlijk wel échte vrienden?

VRAAG DE GRATIS BROCHURE AAN

Deze en andere vragen staan centraal in de nieuwe brochure van Mediawijzer: Hyves, een bijenkorf vol vrienden. De brochure over Hyves kunt u bijvoorbeeld gebruiken als basis voor een toerustingsavond of een themagesprek op de catechisatie.

U kunt de brochure gratis aanvragen via www.mediawijzer.nl of door een briefje te sturen naar Mediawijzer, Postbus 613, 7300 AP Apeldoorn. Op www.mediawijzer.nl is de brochure ook te downloaden.

< MEDIWIJZER >

PLATFORM VOOR GENORMEERD MEDIAGEBRUIK POSTBUS 613 | 7300 AP APELDOORN
INFO@MEDIWIJZER.NL | WWW.MEDIWIJZER.NL

Het wordt ~~warm~~ op de wereld

Kouder!

Warmer!!
KOUDErrrrr

sgp»jongeren

(Kli)maat houden

Meld je aan voor de SGP-jongerendag
op www.sgpj.nl.
Kom met de klimaatbus!

Psalmzangdag in Bovenkerk Kampen

Op D.V. zaterdag 15 maart 2008 wordt in de Bovenkerk te Kampen de landelijke Psalmzangdag weer gehouden. Evenals vorig jaar, zal er ook ditmaal weer gezongen worden uit de psalmen van David.

Het thema van deze dag is: 'Liefelijk in psalmen van Israël'. Ds. A. Schot, predikant van de Gereformeerde Gemeente te Nunspeet, zal de psalmen van toelichting voorzien. De samenzang wordt op het Hinszorgel begeleid door Peter Eilander. De psalmen worden niet-ritmisch gezongen, uit de berijming van 1773.

De Psalmzangdag is voor iedereen gratis toegankelijk. Wel wordt er twee keer gecollecteerd om de kosten te dekken. In de pauze zijn consumpties tegen betaling verkrijgbaar. De middag begint om 13.30 uur en is rond 16.30 uur afgelopen.

Parkeertip: Stadhuis, Burg. Berghuisplein, op ca. 10 min. loopafstand van de Bovenkerk.

Zie voor meer info de vernieuwde website: www.psalmezangdag.nl.

Veel gestelde vragen aan Kliksafe.

Mijn kinderen zeggen wel eens:

"Je kunt niets met Kliksafe!" Wat is daarvan waar?

Als u van het Plus-filter gebruikmaakt, dan kunt u naar 120.000 sites en niet meer. Met het Pro-filter heeft u echter zelden last van onnodige beperkingen. Kliksafe blokkeert geen sites als dat niet nodig is. Maar kinderen vinden sites soms acceptabel, terwijl ze dat echt niet zijn.

Maar is het wel nodig om sites met spelletjes te blokkeren?

Kunnen we onverantwoorde onderdelen van een spelletjessite blokkeren, bijvoorbeeld de geweldsspelletjes, dan zullen we de toegang tot de verantwoorde spelletjes niet blokkeren. Maar soms moeten we kiezen: of alles van een site open; of alles dicht. Dan kiezen we voor de veiligste optie.

Wat doet Kliksafe met nieuwssites en kranten?

Commerciële omroepen worden geblokkeerd. Dat is ook logisch. Populaire sites als www.nu.nl worden gedeeltelijk geblokkeerd, bijvoorbeeld het onderdeel Achterklap. Bij www.telegraaf.nl staat het onderdeel Sport dicht.

Soms zijn alle pagina's op www.telegraaf.nl en www.nu.nl wel bereikbaar, maar een volgende dag niet. Hoe kan dat?

Het Kliksafe-filter kijkt niet alleen of een site in een blokkadellijst staat; elke pagina gaat ook door een woordfilter. Staat er op een bepaalde dag op www.telegraaf.nl een verhaal over een zangeres die naakt zingt, met een foto erbij, dan blokkeert die dag ons filter de betreffende pagina.

Kunnen mijn kinderen met Kliksafe wel MSN'en?

Ja... geen probleem.

En kunnen ze www.hyves.nl bezoeken?

Ja, dat kan ook. Diverse onverantwoorde onderdelen worden overigens wel geblokkeerd. Het is een site die Kliksafe regelmatig blijft screenen.

Maar ik wil juist dat mijn kinderen niet kunnen MSN'en en naar www.hyves.nl gaan. Wat nu?

Installeer dan Kliktime als aanvulling op het filter. Hiermee kunt u per kind instellen of men kan MSN'en en hoe lang. Ook kunt u hiermee sites, zoals hyves.nl, blokkeren.

Is het installeren van Kliktime moeilijk?

Als u regelmatig met de pc omgaat, dan is het goed te doen. Heeft u geen computerkennis, schakel dan een familielid of kennis in bij het installeren. Eenmaal goed geïnstalleerd, dan hebt u er ook geen omkijken meer naar.

Hoe gaat Kliksafe met sportsites om?

Informatieve sites over sport en sites van plaatselijk sportverenigingen zijn bereikbaar. Sites die de topsport promoten, worden geblokkeerd. Veel jongeren vinden dit een onnodige beperking. Kliksafe wil echter het standpunt over topsport handhaven. Niet om onnodig te beperken, maar gezien de identiteit.

Zit er zoveel verschil tussen de filters van FilterNet en Solcon?

Ja, er is een groot verschil. Kliksafe blokkeert veel meer tv-programma's. Wilt u helemaal geen tv-programma's dan kunt u dat binnenkort met ons filter regelen. Deze extra functionaliteit is medio april beschikbaar. Ook wat sport betreft, maakt Kliksafe andere keuzes. En niet te vergeten: Kliksafe blokkeert peer-to-peer-verkeer. Hiermee wordt veel porno en illegaal film- en muziek materiaal onderling uitgewisseld. En heel belangrijk: het filter via Kliksafe-ADSL is nooit uit te zetten.

Nog meer verschil?

Bijna elke reformatorische school gebruikt het filter van Kliksafe. Waarom? Omdat we dezelfde identiteit hebben. Het filter van Kliksafe is specifiek afgestemd op de reformatorische doelgroep.

Op school gefilterd internet; thuis open. Is dat, pedagogisch gezien, consequent?

Verantwoord met open internet omgaan is heel moeilijk. Reformatorische scholen willen een beschermde leeromgeving; en een pedagogisch schoolklimaat, waarin leerlingen zich veilig voelen. Heel bewust kiest men daarom voor gefilterd internet. Het verdient aanbeveling dat alle ouders thuis hetzelfde veilige klimaat scheppen.

Ik kies voor de veiligste oplossing.

Wat is het Kliksafe-advies?

Kliksafe-ADSL met het Plus-filter. Of Kliksafe-ADSL met het Pro-filter met als aanvulling Kliktime.

 ... bewuste keus

**www.kliktime.nl
www.kliksafe.nl**

t (0341) 27 49 99